

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. július 31.
(OR. en)

12625/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0204(NLE)

UD 157
BIH 12

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. július 30.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 345 final
Tárgy:	Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás által létrehozott stabilizációs és társulási tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 2. jegyzőkönyvnek a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény származási szabályai és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság tekintetében történő módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 345 final.

Melléklet: COM(2024) 345 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.7.30.
COM(2024) 345 final

2024/0204 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás által létrehozott stabilizációs és társulási tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 2. jegyzőkönyvnek a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény származási szabályai és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság tekintetében történő módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által az EU és Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás által létrehozott stabilizációs és társulási tanácsban az EU–Bosznia-Hercegovina stabilizációs és társulási megállapodás 2. jegyzőkönyvének módosításáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az egyrészről az Európai Községek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás

Az egyrészről az Európai Községek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás¹ (a továbbiakban: a megállapodás) célja Bosznia-Hercegovina működő piacgazdaságba való átmenetének támogatása. A megállapodás 2015. június 1-jén lépett hatályba.

2.2. A stabilizációs és társulási tanács

A megállapodás 115. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően létrehozott stabilizációs és társulási tanács határozatot hozhat a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 2. jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról (a 2. jegyzőkönyv 4. cikke). A stabilizációs és társulási tanács a határozatait és az ajánlásait a Felek közötti egyetértés alapján dolgozza ki.

2.3. A stabilizációs és társulási tanács tervezett jogi aktusa

Következő ülésén vagy levélváltás útján a stabilizációs és társulási tanács határozatot tervez elfogadni a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 2. jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az átmeneti származási szabályokról 2020. február 5-én Brüsszelben tartott első szakmai egyeztetésen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény)² szerződő feleinek többsége megállapodott abban, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályait (a továbbiakban: átmeneti származási szabályok³) az egyezmény szabályaival párhuzamosan, az egyezmény felülvizsgált szabályainak elfogadásáig kétoldalú alapon alkalmazott átmeneti jelleggel végrehajtják.

2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata már hatályba lépett; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak, többek között az EU és Bosznia-Hercegovina között is.

Az átmeneti származási szabályok célja enyhébb szabályok bevezetése az áruk preferenciális származó státusa elismerésének megkönnyítése érdekében. Mivel az átmeneti származási

¹ HL L 164., 2015.6.30., 2. o.

² HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

³ HL L, 2024/245, 2024.1.18.

szabályok általában enyhébbek, mint az egyezményben foglaltak, az utóbbinak megfelelő áruk az átmeneti származási szabályok értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a harmonizált rendszer 2., 4–15. és 16. árucsoportjába (a feldolgozott halászati termékek kivételével), valamint 17–24. árucsoportjába besorolt mezőgazdasági termékeket, amely termékek tekintetében az átmeneti származási szabályok eltérnek az egyezményben foglalt szabályoktól, vagy azoknál szigorúbbak.

Az átmeneti származási szabályok az egyezmény származási szabályaival párhuzamosan alkalmazandók, miáltal két különböző kumulációs zóna jön létre.

Az átmeneti szabályok előírják a származási szabályokat tartalmazó két szabályrendszer közötti átjárhatóságot azáltal, hogy lehetővé teszik a származási igazolásnak az egyezmény szabályai szerint kiállított igazolás alapján visszamenőlegesen történő kiállítását, azzal a feltétellel, hogy az érintett termékek megfeleljenek mindkét szabályrendszer követelményeinek.

Az átmeneti szabályoknak a származási szabályokat tartalmazó két szabályrendszer közötti átjárhatóságra vonatkozó jelenlegi előírásai (a jegyzőkönyv származási szabályokról szóló A. függeléke 21. cikke (1) bekezdésének d) pontja) olyan helyzetet teremtettek, amely a nehézkessé váló vámeljárással révén gátolja, hogy a gazdasági szereplők teljes mértékben kiaknázhassák az átmeneti szabályoknak az egyezménnyel párhuzamosan történő alkalmazásából származó előnyöket.

A Felek megállapodtak az átmeneti szabályok előzetes alkalmazásáról annak érdekében, hogy a kereskedelmi forgalmat és a vámügyi gyakorlatokat hozzáigazítsák az egyezmény módosításának (amelyen az átmeneti szabályok alapulnak) közelgő hatálybalépéséhez. Ezért az egyezmény módosításának hatálybalépéséig helyénvaló elősegíteni a rendszerek közötti átjárhatóság alkalmazását az átmeneti szabályok alkalmazásának hátralévő időtartamára.

A 2. jegyzőkönyv A. függelékének 8. cikkét ezért módosítani kell oly módon, hogy az elősegítse az egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság alkalmazását.

A stabilizációs és társulási tanácsban az Európai Unió által képviselendő álláspontot a Tanácsnak kell meghatároznia.

A javasolt módosítás technikai jellegű, a Felek között jelenleg alkalmazandó átmeneti származási szabályokhoz kapcsolódik, és nem érinti a származási szabályokról szóló jegyzőkönyv tartalmát. Ezért nincs szükség hatásvizsgálatra.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik *„a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”*.

A *„joghatással bíró jogi aktus”* fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁴.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A stabilizációs és társulási tanácsot megállapodás, nevezetesen az egyrészről az Európai Községek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás hozta létre.

A stabilizációs és társulási tanács által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben annak 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatósággal kapcsolatos egyszerűsítés nem gyakorol mérhető hatást az uniós költségvetésre, mivel hatálya elsősorban a kereskedelem megkönnyítésére és a vámhatóságok modern gyakorlatainak megszilárdítására terjed ki. Az egyszerűsítés azokra a területekre irányul, amelyek a hatóságok hatáskörében maradnak, és nem idéz elő lényegi változást azokban a szabályokban, amelyek alapján az áruk preferenciális származó státust szereznek, emellett megkönnyíti az átjárhatóságra irányadó meglévő elv alkalmazását.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a stabilizációs és társulási tanács jogi aktusa módosítani fogja a megállapodás 2. jegyzőkönyvét, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

⁴ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás által létrehozott stabilizációs és társulási tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 2. jegyzőkönyvnek a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény származási szabályai és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság tekintetében történő módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) az Unió az (EU, Euratom) 2015/998 tanácsi és bizottsági határozat¹ révén megkötötte, és a megállapodás 2015. június 1-jén hatályba lépett.
- (2) A megállapodás 117. cikke értelmében a stabilizációs és társulási tanács határozatokat fogadhat el. A 2. jegyzőkönyv 4. cikke értelmében a megállapodás 115. cikke által létrehozott stabilizációs és társulási tanács (a továbbiakban: a stabilizációs és társulási tanács) határozhat az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról.
- (3) A stabilizációs és társulási tanács a következő ülésén határozatot tervez elfogadni a megállapodás 2. jegyzőkönyvének módosításáról.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a stabilizációs és társulási tanácsban képviselendő álláspontot, mivel a stabilizációs és társulási tanács határozata kötelező érvényű lesz az Unióra nézve.
- (5) Az átmeneti származási szabályokról 2020. február 5-én Brüsszelben tartott első szakmai egyeztetésen a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény² (a továbbiakban: az egyezmény) szerződő feleinek többsége megállapodott abban, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályait³ (a

¹ A Tanács és a Bizottság (EU, Euratom) 2015/998 határozata (2015. április 21.) az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás megkötéséről (HL L 164., 2015.6.30., 548. o.).

² HL L 54., 2013.2.26., 4. o.

³ A Tanács (EU) 2019/2198 határozata (2019. november 25.) a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosítása tekintetében az egyezménnyel

továbbiakban: átmeneti származási szabályok⁴) az egyezmény szabályaival párhuzamosan, az egyezmény felülvizsgált szabályainak elfogadásáig kétoldalú alapon alkalmazott átmeneti jelleggel végrehajtják.

- (6) Az átmeneti származási szabályok alkalmazása biztosítja a kereskedelmi forgalom és a vámügyi gyakorlatok kiigazítását az egyezmény felülvizsgált szabályainak (amelyeken az átmeneti származási szabályok is alapulnak) 2025. január 1-jei hatálybalépéséig.
- (7) 2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között hatályba lépett a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata⁵; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak⁶.
- (8) Az átmeneti származási szabályok célja enyhébb szabályok bevezetése az áruk preferenciális származó státusa elismerésének megkönnyítése érdekében. Mivel az átmeneti származási szabályok általában enyhébbek, mint az egyezményben foglaltak, az egyezmény származási szabályainak megfelelő áruk az átmeneti származási szabályok értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a harmonizált rendszer 2., 4–15., 16. (a feldolgozott halászati termékek kivételével) és 17–24. árucsoportjába besorolt egyes mezőgazdasági termékeket. Az átmeneti származási szabályok az egyezmény származási szabályaival párhuzamosan alkalmazandók, miáltal két különböző kumulációs zóna jön létre. Ezért az egyezmény, valamint a megállapodás 2. jegyzőkönyve A. függeléke 21. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság alkalmazásának elősegítése érdekében a megállapodás 2. jegyzőkönyve A. függelékének 8. cikkét módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás által létrehozott stabilizációs és társulási tanácsban az említett megállapodás 2. jegyzőkönyvének módosításával kapcsolatban képviselendő álláspont a stabilizációs és társulási tanács e határozathoz csatolt határozattervezetén alapul.

létrehozott vegyes bizottságban az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról (HL L 339., 2019.12.30., 1. o.)

⁴ HL L, 2024/245, 2024.1.18.

⁵ EU, Izland, Svájc (ideértve Liechtensteint is), Norvégia, Feröer szigetek, Izrael, Jordánia, Palesztina (ez a megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdéssel kapcsolatos álláspontját), Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó (ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével), Észak-Macedónia, Szerbia, Montenegró, Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna.

⁶ HL C, C/2024/1637, 2024.2.20.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*